

prima instanță: A.Gafton
instanța de apel: N.Cernat, A.Minciuna, A.Pahopol

dosarul nr. 2ra-1044/16

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

Judecător:

Judecători:

Tatiana Vieru,

Mariana Pitic, Oleg Sternioală,
Maria Ghervas, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către Gheorghieva Svetlana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Gheorghieva Svetlana împotriva societății cu răspundere limitată „Incaso” privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, drepturilor și libertăților fundamentale în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Incaso”, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 februarie 2015 și pronunțată o nouă hotărîre, de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 17 iunie 2014, Gheorghieva Svetlana a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Incaso” privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, drepturilor și libertăților fundamentale în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii Gheorghieva Svetlana a indicat că, la data de 13 martie 2014 pîrîta SRL „Incaso”, i-a expediat o notificare despre datorie, prin care a informat-o despre faptul că, SA „Moldcell” a contractat compania de colectare a datoriilor „Incaso” să reprezinte interesele companiei în procesul de colectare a datoriilor pentru serviciile și produsele utilizate, indicînd datoria la zi în sumă de 1133,28 lei.

Afirmă că, peste puțin timp, a fost telefonată de către un bărbat care s-a prezentat ca angajat al SRL „Incaso”, Alexandru Carpovici, care i-a comunicat că trebuie urgent să achite datoria față de SA „Moldcell”, în caz contrar toate

informațiile cu privire la existența datoriilor vor fi publicate pe pagina sa personală în rețelele de socializare.

Susține că, la solicitarea să i se prezinte contractul sau împuternicirile în baza cărora SA „Moldcell” a transmis informația confidențială despre datoriile sale, a primit refuz

Drept urmare, menționează reclamanta că, în luna martie SRL „Incaso” în persoana Sabine Stroescu, a postat și a publicat pe pagina sa personală din rețeaua de socializare www.odnoklassniki.ru un mesaj cu următorul conținut: „Luând în considerație faptul ca ați ignorat solicitarea de achitare a datoriilor față de SA „Moldcell” în sumă de 1200 lei și intenționat nu a-ți întreprins careva măsuri, nu răspundeți la apelurile telefonice, vă eschivați de la achitarea datoriei, la data de 01.04.2014, cauza a fost transmisă în instanța de judecată pentru încasare silită. Un mesaj cu același conținut a fost plasat și pe pagina personală din rețeaua de socializare www.odnoklassniki.ru a soțului său, Serghei Gheorghiev.

Indică că, în rezultatul plasării mesajului vizat pe pagina sa personală din rețeaua de socializare precum și pe pagina soțului, toate rudele, prietenii, care au citit mesajul, au început să le telefoneze, scrie, comenteze.

În consecință persoanele care o cunoșteau au afirmat că și-au pierdut total încrederea în ea, deoarece întotdeauna au considerat-o ca fiind o persoană corectă, care își onorează la timp și cu diligență obligațiile asumate.

Plus la aceasta, a mai invocat reclamanta că, activează în calitate de director al unei Asociații Obștești, fondată din anul 2006, iar pe parcursul celor 7 ani de activitate a colaborat cu diverși reprezentanți ai instituțiilor de stat, cu organizații non-guvernamentale, beneficiari, donatori de fonduri.

Prin urmare, în decursul acestor ani a menținut relații de conlucrare și colaborare bazate pe încredere și respect, iar informația răspândită de SRL „Incaso”, s-a răsfrânt negativ asupra reputației și profesionalismului de care a dat dovadă în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu.

De asemenea, solicită să se ia în considerație și faptul că este însărcinată în luna a 8-a, iar după ce informația despre datorii a fost răspândită pe rețelele de socializare, starea de sănătate i s-a înrăutățit, au apărut dureri de cap, amețeli, anxietate, slăbiciuni și dureri de inimă. Din această cauză a fost nevoită să se adreseze pentru acordarea asistenței medicale la medic, deoarece stresul la care a fost expusă s-a răsfrânt negativ asupra stării de sănătate, totodată a fost expusă riscului și sănătatea copilului său.

Consideră că, SRL „Incaso” i-a lezat demnitatea și onoarea, i-a încălcat dreptul la viață privată și dreptul la confidențialitatea datelor cu caracter personal, deoarece tehnicile și metodele colaboratorilor companiei de încasare a datoriilor nu corespund nici legii, nici bunelor moravuri sau bunului simț.

Nu neagă faptul, că într-adevăr există o datorie de bani pe care trebuie s-o achite, însă suma nu este mare, iar datoria a apărut nu cu rea-voință, dar deoarece nu a înțeles corect clauzele unui contract de abonament, pe care l-a încheiat cu SA „Moldcell”.

În acest context, la data de 30 aprilie 2014, a expediat în adresa SRL „Incaso” o pretenție, prin care i-a informat despre consecințele răspândirii nejustificate a informațiilor cu caracter personal, solicitând repararea prejudiciului moral cauzat, însă nici până în prezent nu a primit răspuns la solicitări, motiv pentru care a fost sesizată instanța de judecată cu prezenta acțiune, solicitând constatarea violării dreptului la viață privată, încălcarea onoarei și demnității, încălcarea dreptului la confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal de către SRL „Incaso”, încasarea din contul SRL „Incaso” în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat în sumă de 10000 lei și a cheltuielilor de judecată, inclusiv și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 februarie 2015, cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghieva Natalia a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea de către SRL „Incaso” a drepturilor și libertăților Nataliei Gheorghieva, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal. S-a încasat din contul SRL „Incaso” în beneficiul Nataliei Gheorghieva prejudiciul moral în sumă de 5000 lei și suma de 100 lei – cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea enunțată, SRL „Incaso” a declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de către SRL „Incaso”, fiind casată hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 februarie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre, de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 ianuarie 2016, a fost corectată eroarea materială evidentă din tot textul hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 februarie 2015, prin înlocuirea numelui reclamantei „Natalia Gheorghieva” cu numele corect „Svetlana Gheorghieva”.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 25 februarie 2016 Gheorghieva Svetlana a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

În susținerea recursului s-a indicat că, pricina a fost examinată în absența sa, însă neprezentarea în ședința de judecată a instanței de apel nu-i poate fi imputată și anume, pentru că nu a fost legal citată despre data, ora și locul ședinței de judecată. Or, la materialele dosarului lipsește avizul de recepție al citației pentru ședința judiciară stabilită pentru data de 27.10.2015.

Drept urmare, instanța de apel nu a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces, or, recurenta a fost privată de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată, ceea ce denotă caracterul prematur al deciziei instanței de apel, motiv ce impune casarea acesteia (f.d.78-81).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 27 octombrie 2015 (f.d.67), iar recursul a fost depus la 25 februarie 2016 (f.d.78), însă la dosar nu există probe care să confirme data recepționării de către Gheorghieva Svetlana a deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, motiv ce impune instanța de recurs prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC să constate că recursul depus de către Gheorghieva Svetlana este declarat în termen.

La 25 aprilie 2016, SRL „Incaso” prin intermediul reprezentantului, avocatul Covaliov Natalia, a prezentat referință la recursul declarat de către Gheorghieva Svetlana, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil.

Susține reprezentantul intimatului că, recurenta Gheorghieva Svetlana nu a invocat careva temeiuri care să se încadreze în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, considerând decizia instanței de apel întemeiată și legală.

Prin încheierea Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 11 mai 2016, recursul declarat de către Gheorghieva Svetlana a fost considerat admisibil și s-a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 CPC, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina pentru rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. b) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Din actele cauzei rezultă cu certitudine că, la 17 iunie 2014, Gheorghieva Svetlana a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Incaso” privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, drepturilor și libertăților

fundamentale în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 04 februarie 2015, cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghieva Svetlana a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea de către SRL „Incaso” a drepturilor și libertăților Svetlanei Gheorghieva, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal. S-a încasat din contul SRL „Incaso” în beneficiul Svetlanei Gheorghieva prejudiciul moral în sumă de 5000 lei și suma de 100 lei – cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de către SRL „Incaso”, fiind casată hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 04 februarie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre, de respingere a acțiunii.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În corespundere cu art. 102 CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței. Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării. În pricinile urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreția instanței. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces. Dacă persoana nu locuiește la adresa comunicată instanței, citația sau înștiințarea poate fi trimisă la locul ei de muncă sau la locul unde se află.

În temeiul art. 105 CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte doar la solicitarea persoanelor în cauză.

Prin prisma prevederilor art. 105 alin. (5) CPC, Colegiul reține că prin citare legală se subînțelege că citația sau înștiințarea despre ora, data și locul ședinței de judecată a fost înmînată persoanei personal contra semnătură pe cotor, ori altei persoane pentru a înmîna citația în condițiile art. 105 alin. (6) CPC.

Raportînd normele de drept enunțate la circumstanțele speței deduse judecării, instanța de recurs reține ca întemeiate argumentele recurentei Gheorghieva Svetlana precum că, pricina a fost examinată în absența sa, care nu s-a prezentat în ședința de judecată din motive ce nu-i pot fi imputate și, anume, pentru că nu a fost legal citată despre data, ora și locul ședinței de judecată din 27 octombrie 2015. Or, la materialele dosarului lipsește avizul de recepție al citației pentru ședința judiciară stabilită pentru data de 27.10.2015.

Referitor la constatarea instanței de apel precum că, citarea legală a Svetlanei Gheorghieva pentru ședința de judecată din 20 octombrie 2015 (f.d.61) este valabilă și pentru ședința de judecată din 27 octombrie 2015, această este neîntemeiată din considerentele ce urmează.

La 12 iunie 2015, pricina civilă a fost repartizată spre examinare în mod automat judecătorului Anatolie Pahopol (f.d.58).

La 25 august 2015, Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul grefierului Iulia Slobozean, a înștiințat-o pe Gheorghieva Svetlana despre examinarea pricinii la 20 octombrie 2015, ora 10:00, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.f.d.59,61).

Însă, contrar prevederilor art. 273 CPC, care statuează că, pentru fiecare ședință de judecată în primă instanță și în instanță de apel, precum și pentru fiecare act de procedură îndeplinit în afara ședinței (audierea martorului la locul aflării lui, cercetarea înscrisurilor și altor probe materiale la locul de aflare sau păstrare etc.), se întocmește proces-verbal, Curtea de Apel Chișinău pentru ședința de judecată din 20 octombrie 2015, ora 10:00, nu a întocmit proces-verbal, ceea ce denotă că, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, or, în conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. e) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată.

La fel, la materiale pricinii nu este anexată nici încheierea de amânare a ședinței de judecată din 20 octombrie 2015 pentru 27 octombrie 2015 sau vre-o confirmare precum că, Gheorghieva Svetlana cunoaște despre examinarea apelului la 27 octombrie 2015, iar în lipsa procesului-verbal al ședinței de judecată din 20 octombrie 2015 este imposibil de stabilit prezența participanților la proces.

Or, procesul-verbal al ședinței de judecată este un act procesual de o deosebită importanță, asigurînd posibilitatea verificării temeiniciei și legalității hotărîrii. În lipsa procesului-verbal este imposibilă efectuarea controlului judiciar cu privire la componența instanței, prezența părților, conținutul apărării părților în drept și în fapt, respectarea altor norme procesuale, condiții ce se atestă la caz.

Mai mult ca atât, înscrisul (certificatul de concediu medical) anexat la cererea recurs denotă faptul că, în perioada 20.10.2015 – 22.10.2015, recurenta Gheorghieva Svetlana s-a aflat la tratament ambulatoriu (f.d.80).

Prin urmare, instanța de recurs notează că, motivele neprezentării recurentei în ședința de judecată stabilită pentru data de 20 octombrie 2015, ora 10:00, au fost întemeiate.

În conformitate cu art. 376 alin. (1) CPC, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sînt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

În conformitate cu art. 193 alin. (1) CPC, judecarea pricinilor civile are loc în ședință de judecată cu înștiințarea obligatorie a participanților la proces despre locul, data și ora ședinței.

În corespundere cu normele de drept citate, instanța de apel urma să amâne examinarea cauzei cu citarea Svetlanei Gheorghieva în modul prevăzut de lege.

Or, conform art. 205 alin. (2) CPC, în cazul neprezentării în ședință de judecată a unui participant la proces despre a cărui citare legală nu există date, procesul se amână.

Iar potrivit art. 379 alin. (1) CPC, neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amîne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

În atare împrejurări, instanța de apel nu a asigurat respectarea principiului disponibilității în drepturi a părților la proces, ce constă în posibilitatea, în primul rând, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare, astfel, prin urmare fiind admisă încălcarea prevederilor art. 27 alin. (1) CPC, pe motiv că, recurenta Gheorghieva Svetlana a fost privată de posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția procesuală în cadrul procesului de judecată.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reiterează și prevederile art. 6 CEDO, care stipulează că, orice persoană are dreptul la judecarea pricinii ”în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor ale părților litigante. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza într-o situație egală în raport cu adversarul său, astfel încît între părți să se mențină un echilibru corect. Aceste principii includ și dreptul părții de a fi reprezentată în proces de către o persoană calificată în domeniul dreptului, cu atât mai mult că legislația procesuală națională declară acest drept.

La fel, instanța de recurs reține că, în hotărârea Bucuria contra Moldovei din 05 ianuarie 2010, Curtea de la Strasbourg a reiterat că examinarea cauzei în lipsa reclamantului, în privința căruia nu era dovada de înmânare a citației, companiei

reclamante nu i s-a oferit posibilitatea de a-și susține complet cauza în fața Curții Supreme de Justiție.

Iar în cauza Kenzie Global Limited Ltd. c. Moldovei, Curtea a constatat încălcarea articolului 6 § 1 în rezultatul omisiunii Curții Supreme de Justiție de a cita reclamantii la ședința de judecată. Curtea a notat că este o chestiune de echitate a procedurilor, o astfel de reexaminare nu ar fi trebuit să fie făcută fără a i se acorda companiei reclamante șansa de a-și prezenta poziția, mai ales având în vedere că celelalte părți la proces au fost prezente la ședință și au avut posibilitatea de a-și expune opiniile.

Din considerentele menționate, întru aplicarea corectă a normei de drept ce guvernează rezolvarea prezentului litigiu și, deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a trimite pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Gheorghieva Svetlana.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Gheorghieva Svetlana împotriva societății cu răspundere limitată „Incaso” privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, drepturilor și libertăților fundamentale în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și repararea prejudiciului moral, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi